

N:o 93.

Af herr P. Stockman, om upphäfvande af frälseräntegares rätt att tillösa sig skattejord.

Ehuru bördsrätten långt för detta blifvit afskaffad och de räntor som vidlådit skattefrälsehemman äro, der sådant hittills kunnat ske, af staten inlösta, qvarstår likväl ännu för egarne af frälsekattejord den otidsenliga bestämmelsen i 4:de kapitlet jordabalken derom att frälseräntegaren har rättighet tillösa sig skattejord som säljes, om han inom viss tid gör sitt lösningsanspråk gällande. Med ett sådant lagstadgande, under förhållanden, då man söker göra all jord lika i afseende på olägenheter och bördor, äro egarne af frälsekattejorden naturligtvis missnöjda; och om än den invändningen häremot skulle kunna göras, att stadgandet afser jordens och räntans förändring i en hand, så torde dock få erinras, det hinder icke möter deremot att från jordegaren sålunda inköpt frälseränta kan å nyo försäljas till en och jorden till en annan. På detta sätt kommer den ifrågavarande bestämmelsen att i verkligheten blifva utan all betydelse, i händelse den skall qvarstå i ändamål att förekomma eganderättens spridning.

Genom beslutet att till statsverket inlösa skattefrälsehemmans räntor har lösningsrätten till sådan fastighet försvunnit af sig sjelf; och egare till jord af denna natur har i följd af grundskatteafskrifningen kommit i vida tryggare och bättre ställning än innehafvare af frälsekattejorden.

Under antagande att tiden nu vore inne för undanrödjande af förut-

Bih. till Riksd. Prot. 1890. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 14 Häft.

nämnda lösningrätt och att egare af frälseskatter böra blifva i denna del likställda med dem som innehafva skattefrälsejord, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen för sin del ville besluta att allt hvad lag och författningar innehålla om rättighet för egare till frälseränta att till sig lösa skattejord, som säljes, skall upphöra att gälla.

Stockholm den 25 januari 1890.

Patrik Stockman.

N:o 94.

*Af herr **K. E. Holmgren**, om ändrad lydelse af §§ 6 och 13 riksdagsordningen.*

Ehuru frågan om representationsrätten mellan städerna och landsbygden vid flera föregående riksdagar och senast vid sistlidne riksdag varit under behandling utan att nå sin lösning, vågar undertecknad å nyo draga denna fråga under Riksdagens pröfning. Bland de förslag, som i detta syfte varit väckta, har intet vunnit så stor anslutning som det af 1888 års konstitutionsutskott utarbetade och vid 1889 års riksdag å nyo upptagna betänkande n:o 1, hvori föreslås fixering af riksdagsmännens antal så väl i Första som Andra Kammaren, hvilken grundlagsändring antogs af Andra Kammaren med stor majoritet, men afslogs af Första Kammaren med en majoritet af endast 10 röster.